

บันทึกข้อความ

กลุ่มช่วยอำนวยความสะดวก
เลขรับที่ 296
วันที่ 25 มี.ค. 2564
เวลา 15.30
2 3

ส่วนราชการ กองแผนงาน กลุ่มติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๒๒๔๒, ๒๒๔๔

ที่ กษ ๐๖๐๖/ ๖๖๓ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานการประชุมรับการตรวจเยี่ยมและมอบนโยบายแก่กรมปศุสัตว์

เรียน อธิบดีกรมปศุสัตว์

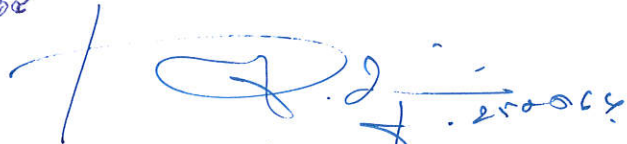
ตามที่กรมปศุสัตว์ จัดให้มีการประชุมรับการตรวจเยี่ยมและมอบนโยบายแก่กรมปศุสัตว์ ในวันศุกร์ที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมพระพิรุณ ตึกอำนวยการ ชั้น ๑ กรมปศุสัตว์ โดยมี รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์) เป็นประธานในการประชุม และกรมฯ ได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อสั่งการ ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๖๐๖/ ๒๐๑๐ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ แล้วนั้น ในการนี้ กองแผนงานได้สรุปรายงานการประชุมฯ ดังกล่าวและนำขึ้นเว็บไซต์ กองแผนงานเรียบร้อยแล้ว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ทั้งนี้ การพิจารณาอยู่ในอำนาจของอธิบดีกรมปศุสัตว์ ตามคำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ ๑๓๘/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเห็นควรแจ้งสำนัก/กองทราบและใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กษ
๒๕-๑-๖๔

ศิริศักดิ์
๒๕ มี.ค. ๖๔

(นายเชาวฤทธิ์ บุญมาทิต)
ผู้อำนวยการกองแผนงาน

-ทราบ

-ดำเนินการตามเสนอ

(นายสรวิศ ชามิโต)
อธิบดีกรมปศุสัตว์
๒๗ มี.ค. ๒๕๖๔

(นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์)
รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

๒๕ ๓๖๖๔

การประชุมรับการตรวจเยี่ยมและมอบนโยบายแก่กรมปศุสัตว์
ของรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์)

วันศุกร์ที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ณ ห้องประชุมพระพิรุณ ชั้น ๑ ตึกอำนวยการ กรมปศุสัตว์

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์) :

ตามที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการผลิต โดยรับผิดชอบ ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กรมปศุสัตว์ กรมการข้าว กรมประมง กรมวิชาการเกษตร และกรมหม่อนไหม จึงมาตรวจเยี่ยมกรมปศุสัตว์ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ และเรื่องที่จะให้ช่วยขับเคลื่อนภารกิจด้านพัฒนาการผลิต ทั้งนี้ ขอชื่นชมกรมปศุสัตว์ที่ทำผลงานได้ดีในเรื่องของมาตรฐานและอาหารปลอดภัย รวมทั้ง มีภารกิจท้าทายอีกหลายเรื่อง โดยเฉพาะในเรื่องตลาดนำการผลิต ความเสี่ยงของโรคระบาดสัตว์ รวมไปถึงสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด ๑๙ กรมปศุสัตว์จึงจำเป็นต้องเข้มแข็งในทุกมิติ การทำงานต้องมีการบูรณาการร่วมกัน รวมทั้ง งานด้านบุคลากรด้วย และขอแสดงความยินดีกับรศ.สมชวน รัตนมังคลานนท์ ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลง ที่ ทบ.๕ เรื่องตลาดนำการผลิตและจะเชื่อมโยงการขยายสินค้าเกษตรผ่านทางความร่วมมือกับกองทัพบก ซึ่งมีการออกรายการทีวีทางช่อง ๕ เพื่อที่จะสร้างองค์ความรู้ด้านการเกษตร ซึ่งขณะนี้เริ่มทำผังรายการแล้ว โดยกำหนดออกรายการวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ ขอแจ้งฝ่ายประชาสัมพันธ์และทุกคน ให้เตรียมคอนเทนต์ที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อกรมปศุสัตว์และเกษตรกร สามารถนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิตได้โดยง่าย รวมถึงการหาตลาดสินค้าต่างๆ โดยจะใช้ช่องทางของกองทัพบกเพื่อรับซื้อผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรให้กับคนที่มีความต้องการบริโภคอาหารโดยตรงจากกลุ่มเกษตรกรในราคาและคุณภาพที่ดี นอกจากนี้เป็นที่จำหน่ายแล้วจะเป็นที่กระจายสินค้าได้ด้วย ขอให้กรมปศุสัตว์แจ้งกระทรวงฯ ทราบว่าในเขตพื้นที่จังหวัดใดที่มีค่ายทหารและสะดวก มีจุดกระจายสินค้า และมีระบบขนส่งที่ดี ซึ่งถือเป็นความร่วมมือในมิติใหม่ อาจมีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นใน Cluster ที่ดูแลอยู่ โดยจะให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมกัน

ประเด็นที่ต้องการทราบข้อมูลจากกรมปศุสัตว์

๑) ความท้าทายของกรมปศุสัตว์คือเรื่องมาตรฐานการผลิตสินค้าปศุสัตว์ให้เพียงพอทั้งภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน รวมไปถึงเรื่องโรคระบาดสัตว์ เพื่อให้สินค้าปศุสัตว์ปลอดภัย อธิบดีกรมปศุสัตว์มีการเตรียมความพร้อมในการขยายการบริโภคภายในประเทศ และส่งออกต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้นอย่างไร มีความกังวลใจในเรื่องของโรคระบาดสัตว์หรือไม่ และมีแนวทางอย่างไร เพื่อดำเนินการให้ไปสู่เป้าหมาย

๒) เรื่องวัคซีนนำร่องโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies) ได้เสนอของบประมาณหรือไม่

๓) ขอทราบราคาอาหารสัตว์ในปัจจุบัน เนื่องจากมีประเด็นการปนเปื้อนของ ๓ สารเคมี ซึ่งมีความเชื่อมโยงที่อาจจะมีการนำ ๓ สารปนเปื้อนมาผลิตอาหารสัตว์ และส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ เช่นเดียวกัน

๔) เรื่อง Big Data ทุกกรมฯ มีการขับเคลื่อนกันอยู่ แต่จะมีการเชื่อมโยงกันอย่างไร ทางกรมปศุสัตว์จะอนุญาตให้แต่ละกระทรวงใช้ข้อมูลของกรมปศุสัตว์อย่างไร เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน ซึ่งต้องมีการดำเนินการเชื่อมโยงกับศูนย์ข้อมูลด้วย

๒) เรื่องงบประมาณ กรมปศุสัตว์มีภารกิจงานที่หลากหลาย ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก เพื่อใช้สำหรับจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ เนื่องจากสำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ต้องใช้ อุปกรณ์เครื่องมือตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ก่อนส่งออก ปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ รายการ รวมทั้งใช้เพื่อการ บริการประชาชน ซึ่งขณะนี้เงินนอกงบประมาณ แต่ถ้าในอนาคตจำกัดการใช้ อาจไม่เพียงพอ

๓) กรมปศุสัตว์ทำงานภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพ มีข้อจำกัดในเรื่องการทำงานต่างจังหวัด เนื่องจากการเข้าปรึกษาสัตวแพทย์ต้องให้สัตวแพทย์เข้าไปทุกครั้งแต่มีสัตวแพทย์เพียงคนเดียว จึงอาจต้องใช้อาสาปศุสัตว์แทน

๔) ปัจจุบันข้าราชการที่ได้รับบรรจุมาส่วนใหญ่เป็นสุภาพสตรี การทำงานในพื้นที่อาจเกิด อันตราย ไม่มีความปลอดภัย เช่น กรณีสัตว์ป่วยเวลากลางคืนแล้วนายสัตวแพทย์ต้องเข้าไปดูแล

๕) การนำเสนอข่าว ต้องมีการบริหารจัดการ ปรับปรุงระบบการสื่อสาร เช่น พระราชบัญญัติโรค พืชสุนัขบ้า โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพืชสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ต้องการให้ประเทศไทยปลอดโรคพืชสุนัขบ้า ปัญหาที่สำคัญคือ สุนัขจรจัด เมื่อ ๒ ปีก่อน อธิบดีกรมปศุสัตว์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเกษรา บุญราช) เคยเสนอ กฎกระทรวงให้ขึ้นทะเบียนสุนัขและแมว ผ่านมติคณะรัฐมนตรีแล้วแต่ถูกตีกลับ ในส่วนของโรคปากและเท้าเปื่อย (FMD) ที่ยังไม่สามารถทำให้โรคหยุดหรือสงบได้ ซึ่งเป็นความท้าทายสำหรับอธิบดีกรมปศุสัตว์คนใหม่ เป็นเรื่อง สำคัญที่จะทำให้ส่งออกสัตว์กับคู่ไปต่างประเทศได้ และพระราชบัญญัติการป้องกันการทารุณกรรมและ การจذبสวัสดิภาพสัตว์ เป็นพระราชบัญญัติด้านสังคมที่กรมปศุสัตว์ต้องดูแลรับผิดชอบสัตว์ทุกตัว ปัจจุบันมีกอง สวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการรับผิดชอบในเรื่องการบริการผ่าตัด ทำหมัน สุนัขและแมว และการทารุณ กรรม ซึ่งไม่มีงบประมาณและบุคลากร นอกจากนี้ กรมปศุสัตว์มีหน่วยงานที่จัดตั้งภายในอยู่หลายหน่วยงาน เช่น กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กองสารวัตรและกักกัน และกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ ซึ่ง กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่เคยขับเคลื่อนอะไรเลย ขอฝากรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์) ช่วยขับเคลื่อนด้วย

ที่ผ่านมากรมปศุสัตว์ได้ทำหน้าที่รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าปศุสัตว์ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพ ไข่ไก่ ซึ่ง รอธ.สมชวน รัตนมังคลานนท์ เป็นคณะอนุกรรมการนโยบายพัฒนาไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) สำหรับอาหารเสริม(นม)โรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค เมื่อสินค้าราคาเกษตรตกต่ำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเป็นผู้ดูแลราคา แต่เมื่อใดที่ราคาสูงกระทรวงพาณิชย์จะเข้ามาควบคุม โดยการ รักษาเสถียรภาพราคาสินค้า ไม่ว่าจะเป็น สุก ร หรือ ไข่ นั้น เป็นเรื่องของคณะกรรมการนโยบายต่าง ๆ มีไข่ของ กรมปศุสัตว์อย่างเดียว

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ (นายสมชวน รัตนมังคลานนท์)

งานด้านมาตรฐานการผลิตสินค้าปศุสัตว์ เน้นดูแลเรื่องมาตรฐานอาหารปลอดภัย เชิงเศรษฐกิจใน ด้านการส่งออก โดยเฉพาะสินค้าสัตว์ปีก ซึ่งกระบวนการผลิตเริ่มตั้งแต่ด้านโรงงานอาหารสัตว์ ฟาร์ม โรงฆ่าสัตว์ จนเป็นผลิตภัณฑ์ ตลอดทั้งสายการผลิต ซึ่งมีกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติ ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ โดยด้าน มาตรฐานการผลิตสินค้าปศุสัตว์ จะเน้นในด้าน Food Safety ผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยตาม Trend ตลาดการค้าโลก ที่ผ่านมา กรมปศุสัตว์ส่งออกสินค้าปศุสัตว์ ไปยังประเทศยุโรป ญี่ปุ่น โดยเฉพาะไก่เนื้อทั้งดิบและสุกปีละ ๑๑๐,๐๐๐ ล้านบาท แบ่งเป็นสินค้าประเภท Frozen ได้แก่ เนื้อไก่ สุก ร โค และสินค้า Non-Frozen ได้แก่ สินค้า ไม่แช่เย็น มามา รังนก รวมไปถึง Pet Food รวมมูลค่าการส่งออกทั้งหมดประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ ล้านบาท ในส่วน ของด้านอาหารสัตว์เลี้ยง เป็น Trend ที่กำลังมาแรง มีทั้งอาหารแห้ง และอาหารเปียก โดยตลาดอาหารสัตว์เลี้ยง มูลค่าการส่งออกประมาณ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ไม่รวมส่งออกภายในประเทศ ซึ่งประเทศที่ส่งออกสำคัญ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ยุโรป ญี่ปุ่น และจีน กรมปศุสัตว์รับผิดชอบหลักภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพ

อาหารสัตว์ โดยในกระบวนการผลิตจากโรงงานอาหารสัตว์ Cluster การผลิตมีส่วนรับผิดชอบในหลายขั้นตอน แต่ภารกิจด้านสุขภาพสัตว์ ซึ่ง รอธ.ชัยวัฒน์ โยธคล รับผิดชอบก็สำคัญ โดยเฉพาะเรื่องโรคระบาดสัตว์ นอกจากนี้ การพัฒนา Food Safety ภายในประเทศ กรมปศุสัตว์ได้ผลักดันให้สินค้าปศุสัตว์ เนื้อ นม ไข่ มีความปลอดภัย ผ่านกระบวนการรับรู้ โดยใช้ปศุสัตว์ OK เป็นตราสัญลักษณ์ ว่าผ่านการตรวจสอบจากกรมปศุสัตว์แล้ว ซึ่งผู้บริโภค สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ มีความเสี่ยงลดลงเป็นศูนย์ เป็นการให้พลังผู้บริโภคกดดันผู้ผลิต เพื่อให้ผู้ผลิตผลิต สินค้าที่สะอาดและปลอดภัยตามที่ผู้บริโภคต้องการ

กรมปศุสัตว์ ดูเรื่อง Feed Farm Food ผลิต สุขภาพ มาตรฐาน ดูแลการส่งเสริมอาชีพและความ เป็นอยู่ ซึ่งงานของกรมปศุสัตว์มีความหลากหลายมาก และมีภารกิจที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ แต่กรมปศุสัตว์มีปัญหา คือ ข้าราชการมีน้อย การให้บริการหรือช่วยเหลือดูแลจึงทำได้ไม่เต็มที่ อาจต้องมีการจ้างเหมาเพิ่ม ซึ่งบางครั้งได้ บุคลากรที่ไม่ตรงสายและไม่มีความรู้ความสามารถ โดยได้มีการประสานกับ ก.พ. มาตลอด รวมทั้ง ปัจจุบัน มีเจ้าหน้าที่ผู้หญิงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งงานบางอย่างก็ไม่สามารถทำได้ ขอฝากรองปลัด ช่วยกรุณานำเรียนกับ ก.พ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วยผลักดันให้กรมปศุสัตว์มีข้าราชการที่เพิ่มขึ้นสำหรับหน่วยงานที่แบ่งส่วนราชการ ภายในกรมปศุสัตว์ เนื่องจากมีภารกิจงานที่เพิ่มขึ้น รวมทั้ง ในส่วนของกฎหมายมีความสำคัญมาก เพื่อให้ สายการผลิตมีประสิทธิภาพ แต่นิติกรหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับทางกฎหมายยังไม่เพียงพอ

กรมปศุสัตว์มีบอร์ดไก่ไข่ สุกร และนม ซึ่งบอร์ดนม และไก่ไข่ มีมติคณะรัฐมนตรีรองรับ แต่บอร์ด ไก่เนื้อเป็นระดับกรม ทำให้อำนาจหน้าที่ของแต่ละบอร์ดแตกต่างกัน และจากการรักษาเสถียรภาพไก่ไข่ ทำให้ ราคาไข่คงที่ มีการกำหนดปริมาณไข่ ไก่พ่อแม่พันธุ์ มีการปลดระวาง เพื่อให้เกิดสมดุลในการผลิต โดยวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ จะมีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องการกำหนดมาตรการควบคุมปริมาณการเลี้ยง

พ.ร.บ.ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ จะมีคณะกรรมการป้องกันการทารุณ กรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน ซึ่งการออกกฎหมายรอง ต้องผ่านคณะกรรมการชุดนี้ก่อนเสนอรัฐมนตรี ทั้งนี้ ปัญหาที่พบคือ ความต้องการของ NGO ซึ่งไม่สามารถ ดำเนินการตามความต้องการนั้นได้ และขณะนี้ได้เพิ่มจระเข้เข้ามาอยู่ใน พ.ร.บ. ฉบับนี้ด้วย

ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ (นายณรงค์ เลียงเจริญ) : แจ้งว่า คณะกรรมการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน มีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และมีอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นเลขานุการ โดยมีหน้าที่พิจารณาเห็นชอบ ร่างหลักเกณฑ์นมโรงเรียน และจะมีคณะกรรมการอีก ๓ คณะ คือ ๑) คณะอนุกรรมการบริหารกลางฯ มีอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธาน และสำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ เป็นเลขานุการ ๒) คณะอนุกรรมการรณรงค์บริโภคนมในสถาบันการศึกษา มีองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) เป็นประธานและเลขานุการ ๓) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับกลุ่มพื้นที่ (สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น เชียงใหม่ ราชบุรี) มีผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง ๕ จังหวัดเป็นประธาน และปศุสัตว์จังหวัดเป็น เลขานุการ

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ (นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์)

ฝากรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ช่วยผลักดัน เรื่องกองงานพระราชดำริและกิจกรรม พิเศษที่ยังไม่ได้เป็นกองที่ถูกต้องตามกฎหมายเป็นเพียงการแบ่งส่วนราชการภายในกรมปศุสัตว์ ซึ่งหลายหน่วยงาน ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษเช่นกัน จึงอยากให้ผลักดันกองงาน พระราชดำริกิจกรรมพิเศษให้ถูกต้องเหมือนกรมประมง และจากที่ได้พาเจ้าหน้าที่ของสำนักงบประมาณลงพื้นที่ เพื่อดูงานในด้านการส่งเสริมและการผลิตโค ตั้งแต่ลูกโค จนมาเป็นนมโค ผลิตภัณฑ์แปรรูป รวมถึงการนำ เกษตรกรมาฝึกงาน แสดงให้เห็นว่าประชาชนได้รับประโยชน์จริงในเรื่องการควบคุมโรค การจัดการสุนัขจรจัด และกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า โดยแสดงให้เห็นว่าเมื่อสุนัขจรจัดสร้างปัญหาและรบกวนที่มูลนิธิ ดี อาร์ค ในพระราชูปถัมภ์ ได้มีการจัดการอย่างไร ทั้งภารกิจดูแลเฝ้าระวัง การควบคุมโรค และการกักกันสัตว์บริเวณเขตชายแดน

กรมปศุสัตว์กำลังเป็นองค์กรที่เริ่มมีแต่ผู้สูงอายุ และสิ่งทดแทนได้คือการบรรจุบุคลากรเข้าไปทดแทน แต่เนื่องจากกรมปศุสัตว์ไม่ได้ผลิตสัตว์แพทย์แล้ว ซึ่งกรมปศุสัตว์ต้องบรรจุสัตวแพทย์ปริญญาทดแทนในส่วนของกฎหมายต้องเร่งรัดในหลายฉบับ และคดีความต่าง ๆ ซึ่งประชาชนเริ่มใช้ช่องทางนี้เพิ่มขึ้น มีการละเมิดพระราชบัญญัติ ทำให้งานของสำนักกฎหมายเพิ่มขึ้น รวมทั้งการบูรณาการบังคับใช้กฎหมายทุกฉบับ ปัจจุบันได้มีค่านิยามงานใหม่ ที่เรียกว่า Research and Innovation หรือการวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งกรมปศุสัตว์มีกองผลิตปศุสัตว์ที่ผลิตนวัตกรรมใหม่ ๆ ออกมา

เมื่อคราวพาเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประมาณไปดูงาน ทราบว่าองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) จะสร้างโรงงานแปรรูปนม ที่อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ซึ่งจะทำให้การส่งนํ้านมดิบของเกษตรกรสะดวกขึ้น ลดต้นทุนการขนส่ง โดยเดิมต้องส่งนมไกลถึงจังหวัดสุโขทัย จึงขอให้รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ช่วยผลักดันเรื่องนี้

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ (นายชัยวัฒน์ โยธคล)

งานด้านสุขภาพสัตว์เป็นงานเร่งด่วนฉุกเฉินที่ต้องดำเนินการ โดยเฉพาะสังคมปัจจุบันที่หากไม่เร่งดำเนินงานจะเป็นประเด็นในสื่อสังคมออนไลน์อย่างรวดเร็ว ประเด็นโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African swine fever : ASF) ที่ถือเป็นปัญหาต่อธุรกิจการค้าสุกรของโลก โดยทั่วโลกพบใน ๓๔ ประเทศ ณ ปัจจุบันยังพบการระบาดซ้ำใน ๒๕ ประเทศ ซึ่งในประเทศไทยดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันมา ๒ ปี ไม่ให้เข้ามาระบาดภายในประเทศไทย โดยปัจจัยที่ทำให้งานสำเร็จและมีแผนรับมือที่ดี นั้น ใช้ข้อมูลจากองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) โดยศึกษาแนวทางการปฏิบัติ และจัดทำแผนรับมือจากทุกภาคส่วน อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย ภาครัฐ ภาคเอกชนและเกษตรกรร่วมกันทำแผนรับมือ รวมถึงทำแผนปฏิบัติ CDG ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานนำไปใช้งาน และอีกเรื่องที่ประสบผลสำเร็จคือการที่รัฐบาลมีมติเห็นชอบยกระดับแผนการรับมือการป้องกันโรคเป็นวาระแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมีทิศทางที่ชัดเจน รัฐบาลให้การสนับสนุนงบประมาณ ช่วงแรก ๕๓ ล้านบาท ปีต่อมา ๕๘๑ ล้านบาท ล่าสุดของงบประมาณ ๑,๑๐๐ ล้านบาท ซึ่งงบประมาณที่ได้รับจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ถึงเกษตรกรโดยตรง ทางกรมปศุสัตว์มีนโยบายเปิดกว้างให้ทุกคนมีส่วนร่วม ซึ่งที่ผ่านมาภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกรมีความร่วมมือที่ดี ภาคเอกชนให้การสนับสนุนตั้งแต่เรื่องการทำแผน สามารถนำมาใช้จริง การควบคุมโรคต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้ และมีการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง เพื่อลดความเสี่ยงในสุกรที่ยังไม่เกิดโรค จากการระดมทุนในภาคเอกชนกันเอง มีงบกลางช่วยสนับสนุนให้ความช่วยเหลือให้กับเกษตรกรเพื่อไม่ให้กระทบต่อธุรกิจ ปัจจุบันการส่งออกสุกรมีชีวิตของประเทศไทยเป็นอันดับหนึ่งของโลกจำนวน ๒ ล้านกว่าตัว และยังสามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้น

ประเด็นโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies) เดิมเป็นวิกฤติของประเทศ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผู้เสียชีวิตถึง ๑๘ ราย ได้ดำเนินการฉีดวัคซีน ควบคุมโรคให้ครอบคลุมทั่วถึง จากเดิมพบในอัตราร้อยละ ๑๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ลดลงเหลือร้อยละ ๕ และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เหลือประมาณร้อยละ ๒.๗ ทั้งนี้ ในเรื่องวัคซีนที่ยังขาดความมั่นคง จำเป็นต้องนำเข้า กรมปศุสัตว์ได้ร่วมกับคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทำการทดลองผลิตวัคซีน และสามารถทำได้สำเร็จ จึงจัดหางบประมาณเพื่อทำโรงงานนํ้าร่อง และพัฒนาสู่ภาคอุตสาหกรรมตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ในส่วนของโรคไข้หวัดนก ที่ส่งผลกระทบทั้งด้านสุขอนามัยและด้านเศรษฐกิจ ถึงจะไม่เกิดโรคมานานแล้ว แต่ได้มีการยกระดับการเฝ้าระวังเพื่อให้รู้เร็ว สงบเร็ว

ในส่วนของวัคซีนนํ้าร่อง เคยนำเข้าที่ประชุม Board ขณะนั้นผู้เชี่ยวชาญที่เป็นคณะกรรมการให้ความเห็นว่าไม่น่าจะดำเนินการได้ แต่เบื้องต้นได้มีแนวทางใหม่ในการที่จะให้เอกชนลงทุนซึ่งต้องมีการหารือว่าจะออกมาในรูปแบบใด

ผู้อำนวยการสำนัก/กองชี้แจงเพิ่มเติม

ผู้อำนวยการกองความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ระหว่างประเทศ (นายวัชรพล โชติยะปุตตะ) : รายงานว่า สถานการณ์การส่งออกสุกรไปประเทศกัมพูชาตอนนี้เป็นความขัดแย้งทางธุรกิจ กรมปศุสัตว์ได้มีการประสานกับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทางสถานทูตไทยที่กรุงพนมเปญรับทราบข้อมูลแล้ว และได้มีการเข้าไปเจรจากับทางหน่วยงานของกัมพูชา แต่ยังไม่ได้ข้อยุติและยังมีการส่งข้อมูลให้เป็นระยะ

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ (นายอิทธิพล เผ่าไพศาล) : กล่าวว่า ปัจจุบันดูแลเป็นฐานการผลิตใหญ่ คือ โค กระบือ แพะ แกะ ในส่วนของวิชาการมีการวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์ ซึ่งขณะนี้มีการช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องต้นทุนทางด้านอาหาร โดยเฉพาะอาหารยา ซึ่งจะได้จากพืชตระกูลถั่ว ตระกูลถั่วที่พัฒนาขึ้น และมีงานวิจัยผลผลิตและคุณภาพของโภชนาโปรตีน โภชนาพลังงาน ในการเลี้ยงสัตว์ รวมถึงการพัฒนาเรื่องสายพันธุ์ด้วย ในส่วนด้านอาหารสัตว์ มีการนำวัตถุดิบท้องถิ่นมาพัฒนาสูตรอาหาร เพื่อเป็นการลดต้นทุน ได้มีการรวมกลุ่มโดยผู้ผลิตอาหารนำมาจำหน่ายให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ รวมกลุ่มจัดซื้อวัตถุดิบในปริมาณมาก ราคาจะถูกถูกลง รวมถึงการเคลื่อนย้ายโลจิสติกส์ เป็นช่องทางหนึ่งในการลดต้นทุน มีนักวิชาการหรือเจ้าหน้าที่ที่ห้องค์ความรู้แนะนำเกษตรกร มีการรวมกลุ่มกันเป็นศูนย์บริการอาหารสัตว์ (Feed Center) ซึ่งขณะนี้กลุ่มสหกรณ์กลุ่มวิสาหกิจ กลุ่มโคนม กลุ่มโคเนื้อ มาใช้บริการ ถือเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยลดต้นทุนอาหาร องค์ความรู้ที่พัฒนาจากงานวิจัยคือ การจัดสัดส่วนอาหารในแต่ละช่วงเวลา สิ่งสำคัญคือการนำวัตถุดิบมาเสริมวัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มปริมาณโภชนา โดยเฉพาะโปรตีนและพลังงานให้สอดคล้องกับการให้ปริมาณผลผลิตด้วย มีการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณ มีเจ้าหน้าที่ช่วยควบคุมคุณภาพ และมีการพัฒนาห้องปฏิบัติการ การบริการวิเคราะห์วัตถุดิบ วิเคราะห์อาหารที่ผสมแล้วว่าได้ตรงตามที่คำนวณไว้หรือไม่ ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนของสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ ร่วมกับปศุสัตว์จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอที่ดูแลเรื่องสุขภาพสัตว์และเรื่องอาหารสัตว์ และในสภาวะภัยธรรมชาติ จะมี ๓๓ หน่วยงานที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ ผลิตเสบียงสัตว์ในรูปของเสบียงสัตว์หญ้าแห้ง ช่วยเหลือเกษตรกรในช่วงน้ำท่วม นอกจากนี้ ช่วงภัยแล้งได้มีการนำอาหารสัตว์ไปช่วย และจัดตั้งศูนย์เครื่องจักรกล เก็บผลพลอยได้ในพื้นที่การเกษตร โดยเฉพาะฟางข้าวและต้นข้าวโพด รวมถึงเปลือกข้าวโพดซึ่งสามารถเก็บแบบพ่อน เพื่อไปใช้เลี้ยงสัตว์ด้วย

ผู้อำนวยการกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ (นายรักไทย งามภักดิ์) : แจ้งว่า เรื่องอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์จะกำกับดูแลโดยใช้พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.๒๕๒๒ ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งจะมีการบังคับใช้ในเดือนมิถุนายน ส่วนพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ยังบังคับใช้ไม่ได้ อย่างไรก็ตามเมื่อต้นปีได้มีการนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ โดยมีมติให้ดำเนินการร่วมกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ในการพิจารณา ๓ สารที่มีการตกค้างในอาหารสัตว์ ทั้งการนำเข้าหรือใช้บริโภค ซึ่งอยู่ระหว่างการประสานงานกัน ส่วนเรื่องของพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กำกับดูแล หากมีการนำวัตถุดิบมาผลิตอาหารสัตว์ แต่มีบางวัตถุดิบที่กำกวม เช่น ข้าวสาลี ที่เป็นทั้ง food grade และ feed grade สำหรับ food grade อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.๒๕๒๒ แต่ถ้าเป็น feed grade อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้นค่าสารพิษตกค้าง (MRL) ที่ควบคุมในพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ยังไม่มี สำหรับค่าสารพิษตกค้าง (MRL) ได้มีการเก็บตัวอย่างตรวจในการนำเข้าทั้ง ๓ สาร พบว่ามีการตรวจพบบ้าง แต่อย่างน้อยกว่ามาตรฐาน Codex จึงเก็บไว้เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานเอง ในส่วนของราคาวัตถุดิบนำเข้า ควบคุมได้เฉพาะถั่วเหลืองและกากถั่วเหลืองซึ่งเป็นไปตามกลไกตลาดโลก มีข้าวสาลีที่ราคาสูงขึ้นจึงได้มีการนำเข้าวัตถุดิบทดแทนเป็นข้าวบาร์เลย์เข้ามา ซึ่งเป็นสูตรอาหารสัตว์ที่ได้พิจารณาถึงความคุ้มค่ามีประโยชน์และคุณค่าตามหลักโภชนาการอาหารเลี้ยงสัตว์

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (นายไพโรจน์ อารังโสภาส) : รายงานว่า Big Data และข้อมูลต่างๆ กรมปศุสัตว์มีคณะกรรมการดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูล ซึ่งปัจจุบันใช้ข้อมูลเชื่อมโยงกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเกษตรกรที่ได้ประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ข้อเสนอแนะ / ข้อเสนอการของรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์)

๑. ให้กรมปศุสัตว์พัฒนาเรื่องต้นทุน ราคาและคุณภาพอาหารสัตว์ กรณีเจ๊งภัยแล้งจะกระทบต่อการผลิตอาหารสัตว์ ขอให้กรมปศุสัตว์ช่วยลดต้นทุนให้มากที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดการร้องเรียน ส่วนเรื่องที่จะส่งเสริมการปลูกพืชอื่นทดแทนอาหารสัตว์เป็นสิ่งที่ดี ที่ต้องเร่งดำเนินการต่อไป แม้จะมีข้อจำกัด เช่น โรคแมลงศัตรูพืชต่าง ๆ ที่ควบคุมค่อนข้างลำบาก และทำให้ต้นทุนอาหารสัตว์ค่อนข้างสูง

๒. กองทุน FTA เป็นแหล่งเงินทุนที่สามารถช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพให้กับเกษตรกรรายย่อยได้ โดยภารกิจของกรมปศุสัตว์ สามารถช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยได้มากที่สุด ในการเขียนโครงการขอให้เชื่อมโยงกับการกระตุ้นเศรษฐกิจรายย่อย ซึ่งไม่จำเป็นต้องพิจารณาผลกระทบที่เกิดจากประเทศออสเตรเลียหรือนิวซีแลนด์เท่านั้น ซึ่งเงินกองทุนนี้สามารถเสนอขอใช้ได้ตลอด

๓. กรณีพบปัญหาการส่งออกสุกรไปยังประเทศกัมพูชา ขอให้กรมปศุสัตว์สร้างการรับรู้ให้เกษตรกรรายย่อยด้วย โดยประสานกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของกัมพูชา ให้จัดประชุมทางไกล เพื่อให้ภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบรับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ได้ให้ความห่วงใยและมีการติดตามอย่างใกล้ชิด

๔. ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ร่วมลงนาม MOU เรื่องตลาดนำการผลิต โดยจะเชื่อมโยงการขยายสินค้าเกษตรผ่านความร่วมมือของกองทัพบก ขอให้กรมปศุสัตว์แจ้งว่าค่ายทหารในพื้นที่ใดมีระบบโลจิสติกส์ที่ดี เป็นจุดที่สามารถจำหน่ายและกระจายสินค้าทางการเกษตรได้ หรือจังหวัดใดขาดแหล่งกระจายสินค้า ให้ระบุพื้นที่มา

๕. การเชื่อมโยงฐานข้อมูลเดียวกัน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามนโยบาย ตลาดนำการผลิต (Single Big Data) โดยหน่วยงานเจ้าของข้อมูลจะเป็นผู้กำกับ ซึ่งข้อมูลด้านปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์เป็นเจ้าของข้อมูลเดียวจะต้องอนุญาตให้หน่วยงานอื่นๆ ใช้ข้อมูลฐานเดียวกัน โดยต้องเชื่อมโยงกับศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติด้วย

๖. จากการส่งเสริมอาชีพและขยายกลุ่มเกษตรกรมากขึ้น เนื่องจากผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับของตลาด ทำให้สินค้าปศุสัตว์ขาดคุณภาพเช่น คุณภาพเนื้อโคขุน ฝากปศุสัตว์จังหวัดที่จัดทำโครงการ ช่วยติดตามงานอย่างใกล้ชิดด้วย